

Inleiding in de vertaalwetenschap (A704052)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 3.0

Studietijd 90 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

De Sutter, Gert

LW22

Verantwoordelijk lesgever

Jooken, Lieve

LW22

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

	stptn	aanbodsessie
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Arabistiek en islamkunde)	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting China (China-traject))	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting China (UGent-traject))	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting India)	3	A
Bachelor of Arts in de Oosterse talen en culturen (afstudeerrichting Japan)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Frans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Duits)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Italiaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Russisch)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Spaans)	3	A
Bachelor of Arts in de toegepaste taalkunde: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Turks)	3	A
Bachelor of Arts in de Afrikaanse talen en culturen	3	A
Bachelor of Arts in de moraalwetenschappen	3	A
Bachelor of Arts in de Oost-Europese talen en culturen	3	A
Bachelor of Arts in de wijsbegeerte	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee	3	A

talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Duits, Spaans)		A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Duits)	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Frans)	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Engels, Spaans)	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Duits)	3	A
Schakelprogramma tot Master of Arts in het tolken: combinatie van ten minste twee talen, Master of Arts in het vertalen: combinatie van ten minste twee talen en Master of Arts in de meertalige communicatie: combinatie van ten minste twee talen (afstudeerrichting Nederlands, Frans, Spaans)	3	A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Vertaalwetenschap; tolkenschap; equivalentie en skopos; vertaalbeleid; geschiedenis van het vertalen; onderzoek en onderzoeksmethodes in het hedendaagse vertaal- en tolkonderzoek; inferentiële statistiek.

Situering

Het doel van dit opleidingsonderdeel is:

- de student een duidelijk zicht bieden op het brede karakter en ook de eigenheid van het vertalen en tolken en de wetenschappelijke activiteit ernaar.
- de student laten kennismaken met het belang van vertalen en tolken in de geschiedenis en bij de ontwikkeling van talen en culturen.
- de student een overzicht te bieden van de gangbare onderzoeksmethoden in deze disciplines.
- de student de meest relevante heuristische instrumenten te leren kennen om nader informatie op te zoeken over de vertaalwetenschap.

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel biedt een overzicht van de belangrijkste inzichten in de diverse domeinen van vertalen, tolken en de studie ernaar. Het gaat in het eerste deel in op de verschillende omstandigheden waarin vertalers en tolken werken en schetst op die manier de verschillende gedaantes van de vertaler-tolk (als juridisch vertaler, literair vertaler, conferentietolk, ondertitelaar, post-editor enz.). In het eerste deel wordt ook uitvoerig ingegaan op cruciale concepten als equivalentie, vertaalverschuivingen, context en skopos, en het brengt de invloed van het vertaalbeleid op de eigenlijke vertaalproductie in kaart. Het eerste deel sluit af met een bevattelijk overzicht van de (westerse) geschiedenis van het vertalen en tolken, en de zich ontwikkelende (prewetenschappelijke) vertaal- en tolktheorie.

In het tweede deel komen verschillende specifieke domeinen van het vertalen en tolken aan bod, en wat het onderzoek ernaar zoal heeft opgeleverd. Na een overzicht waarin het hedendaagse onderzoek in kaart wordt gebracht, gaan de hoofdstukken erna onder meer in op de belangrijkste tendensen in het corpusgebaseerde, linguïstisch georiënteerde vertaal- en tolkonderzoek (met een focus op o.m. de relatie tussen vertaalnormen en vertaalproduct, en de context van het juridisch tolken), en verder ook op onderzoek naar manipulatie en censuur in vertalingen, en naar de manier waarop stijl, ideologie en interculturaliteit functioneren in literaire vertalingen. Het tweede deel gaat ook in op de technologische ontwikkelingen in de vertaal- en

tolkwereld en de manier waarop die niet enkel ondersteunend werken, maar zowel vertaalproces als -product ingrijpend beïnvloeden. Ook vertalen in de audiovisuele sector komt aan bod, met aandacht voor mediatoegankelijkheid.

In het derde deel wordt aan de hand van specifieke case studies uit de linguïstisch georiënteerde vertaal- en tolkwetenschap de belangrijkste concepten en technieken uit de inferentiële statistiek toegelicht (nulhypothese, alfa-niveau, vrijheidsgraden, p-waarde; chi-kwadraattoets, t-test).

Begincompetenties

Algemene interesse in taalphenomenen.

De gemiddelde algemene vorming die kan worden verwacht van een afgestudeerde secundair onderwijs; geen specifieke begincompetenties vereist.

Eindcompetenties

- 1 Kennis en inzicht hebben in de verschillende disciplines uit het domein van de toegepaste taalkunde, in het bijzonder de vertaalwetenschap en de vreemdetaalverwerving [B.1.4.; met toetsing].
- 2 Kennis en inzicht hebben in de vertaalmoeilijkheden die zich kunnen voordoen bij het vertalen in het algemeen [B.1.6.; met toetsing].
- 3 Kennis en inzicht hebben in de contextuele factoren die het vertaalproces kunnen beïnvloeden [B.1.6.; met toetsing].
- 4 Basisinzicht hebben in de bronnen, heuristische methoden en relevante instrumenten voor onderzoek in het domein van de vertaalwetenschap en de vreemdetaalverwerving [B.2.2.; met toetsing].

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

Dit opleidingsonderdeel kan niet via examencontract gevolgd worden

Didactische werkvormen

Hoorcollege, zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Hoorcollege: ex-cathedralessen en responscolleges. Hoorcolleges worden opgenomen.

Studenten kunnen om gegronde redenen toegang krijgen tot de opnames (bv. werkstudenten, studenten die om medische redenen niet aanwezig kunnen zijn in de les).

Zelfstandig werk: de hoorcolleges individueel voorbereiden en de leerinhouden inoefenen, onder meer via (online) oefeningen; leerpad over statistiek zelfstandig afleggen

Leermateriaal

- Handboek 'Inleiding tot de vertaal- en tolkwetenschap' van G. De Sutter & I. Delaere (Acco, 2019) via de cursusdienst (geraamde prijs: 40 euro)
- Online oefeningen op inferentiële statistiek via het elektronisch leerplatform.

Referenties

- Bloemen, H., Koster, C., Meijer, C., & Naaijkens, T. (2010). Denken over vertalen: Tekstboek vertaalwetenschap. Nijmegen: Vantilt.
- House, J. (2009). Translation. Oxford: OUP.
- Munday, J. (2012). Introducing translation studies. Theories and applications. London/New York: Routledge.
- Pöchhacker, F. (2004). Introducing interpreting studies. London/New York: Routledge.
- Vandeweghe, W. (2005). Duoteksten. Inleiding tot vertaling en vertaalstudie. Gent: Academia Press.
- van Doorslaer, L., Gambier, Y. (2010). Handbook of translation studies. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Ondersteunend discussieforum en extra oefenmateriaal via de Minerva-leeromgeving

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie**Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie**

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Schriftelijk examen tijdens de examenperiode met open vragen en meerkeuzevragen.

Eindscoreberekening

100% periodegebonden

Faciliteiten voor werkstudenten

Afwezigheid is toegestaan; er wordt geen extra ondersteunend materiaal voorzien.

Mogelijkheid tot het maken van een examen op een ander tijdstip binnen de reguliere examenperiode

Mogelijkheid tot feedback via e-mail of na afspraak tijdens de kantooruren